

Силабус курсу

Ринок ЄС

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма – «Міжнародна економіка»

Курс навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5 ECTS Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки КАРАСЬ О.С.,
к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки ГЕРМАН Л.Т.

Контактна інформація: l.herman@wunu.edu.ua, +380971765985

Опис дисципліни

Основною метою дисципліни «Ринок ЄС» є формування у студентів знань та навиків у сфері європейської інтеграції та функціонування спільного ринку ЄС, включаючи ретроспективний аналіз особливостей створення ЄС та інституційного забезпечення реалізації політики європейської інтеграції; оцінку внутрішнього ринку ЄС, окремих галузей внутрішнього ринку ЄС, торговельної політики ЄС, проблем та перспектив функціонування спільного ринку ЄС; можливості торговельно-економічних відносин між партнерами ЄС; можливості та перспективи для України.

В результаті вивчення дисципліни **"Ринок ЄС"** студенти повинні **знати**:

- теоретичні засади дослідження розвитку та функціонування інтеграційних союзів;
- особливості становлення внутрішнього ринку ЄС;
- особливості інституційного управління ЄС та інституційного забезпечення функціонування внутрішнього ринку ЄС;
- особливості спільної політики ЄС;
- особливості торговельної політики ЄС ;
- аспекти функціонування аграрного, транспортного, енергетичного сектору ринку ЄС;
- виклики та можливості співробітництва між Україною та країнами ЄС.

Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

- СК 17: здатність пояснювати інтеграційні та дезінтеграційні процеси на прикладі ЄС, аналізувати та змістовно інтерпретувати їх вплив на подальше функціонування ЄС й відносини між ЄС й Великою Британією;

- СК 18: здатність до побудови стратегій виходу підприємств на ринок ЄС.

Програмні результати навчання:

- ПРН 27: вміти аналізувати та змістовно інтерпретувати інтеграційні та дезінтеграційні процеси в ЄС, досліджувати ринок ЄС;
- ПРН 28: аналізувати функціонування Угоди про асоціацію між ЄС та Україною та в контексті цього оцінювати діяльність суб'єктів господарювання, їх конкурентоспроможність на ринку ЄС.

Структура курсу

Години (лекції / семінари)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Історико-економічні передумови розвитку євроінтеграції	знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції міжнародної економічної інтеграції, знати види форми та основні етапи євроінтеграції.	Тести, питання
4/4	2. Особливості становлення внутрішнього ринку ЄС. Механізми та принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС	засвоїти поняття та механізми функціонування внутрішнього ринку ЄС; розуміти принципи «чотирьох свобод»; визначати територіальну структуру ринку ЄС.	Тести, питання
2/2	3.Інституційні засади внутрішнього ринку ЄС.	знати структуру інституційної системи ЄС; розуміти роль ключових інституцій у функціонуванні внутрішнього ринку; аналізувати сучасних європейських лідерів.	Тести, питання
2/2	4. Європейський Валютний Союз	усвідомлювати основні історичні аспекти створення та особливості функціонування ЄВС, знати критерії приєднання країн до ЄВС. Вивчити основні аспекти бюджетної, податкової та монетарної політики ЄС.	Тести, питання
2/2	5. Територіальна структура ринку ЄС	визначати економічно-географічні особливості ЄС; аналізувати роль центрів, напівпериферії та нових членів; оцінювати інфраструктурні зв'язки.	Тести, питання
2/2	6. Типологія ринків	знати структуру та функціонування товарних, послуг, трудових і фінансових ринків ЄС; оцінювати їх вплив на розвиток Союзу.	Тести, питання
2/2	7. Особливості спільної політики країн ЄС	знати види та механізми спільних політик ЄС; оцінювати їх вплив на економіку Союзу; розуміти принципи фінансування.	Тести, питання
2/2	8. Торговельна політика ЄС.	ознайомитися з основними цілями та принципами торговельної політики ЄС; визначати інструменти її реалізації; аналізувати відносини ЄС з третіми країнами.	Тести, питання
2/2	9.Ринкова політика ЄС.	знати зміст та сутність ринкової політики; розуміти механізми конкурентного регулювання; аналізувати нові виклики.	Тести, питання

2/2	10. Транспорт. Енергетика.	проводити аналіз транспортної складової внутрішнього ринку ЄС та аналіз і моніторинг показників енергетичного ринку ЄС	Тести, питання
2/2	11. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг на внутрішньому ринку ЄС	володіти поняттям міжнародних стандартів ISO знати технічні норми та європейські ринкові стандарти	Тести, питання
2/2	12. Розширення ринку ЄС. Транскордонне співробітництво. Програма ЄС «Єдиний ринок»	володіти поняттям транскордонного співробітництва. Здійснювати аналіз політики ЄС з країнами-сусідами, що не входять до складу ЄС	Тести, питання
4/4	Цілі та механізми інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС	знати та аналізувати регіональні угоди про вільну торгівлю за участю України, угоду про асоціацію з країнами ЄС їх вплив на розвиток відносин Україна ЄС розраховувати відповідні показники результативності діяльності суб'єктів господарювання	Тести, питання

Літературні джерела

- Garben, S., & Govaere, I. (Eds.). (2020). The Internal Market 2.0. Bloomsbury Academic. <https://www.bloomsbury.com/us/internal-market-20-9781509939046/>
- Öberg, M.-L. (2020). The Boundaries of the EU Internal Market. Cambridge University Press. <https://www.cambridge.org/core/books/boundaries-of-the-eu-internalmarket/375A903DF7C6A1484BCBDF55CDBD2F71>
- Karas, O. (2021). The main trends in the development of transport networks of the European Union. Materials of the International Scientific and Practical Conference “Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices”, 75. Teadmus OÜ.
- Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу : підручник. Одеса :Фенікс, 2020. 390 с.
- Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та нової промислової революції : монографія / кол. авторів ; за ред. І. Ю. Матюшенка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 408 с. European Commission. Single market and standards: URL:https://ec.europa.eu/growth/single-market_en
- Bradford, A. (2020). The Brussels Effect: How the European Union Rules the World. Oxford University Press. URL: <https://academic.oup.com/book/36491>
- Карась О. Міжнародна економічна інтеграція – характерна риса сучасного етапу формування світової економіки / О. Карась // Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., Сваліява – Тернопіль, 19–20 травня 2023 р. – Тернопіль : ЗУНУ, 2023. – Режим доступу: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48634> Zave Kauffman. Ukraine and European Union. URL: <http://www.ledalliance.biz/image/art/pdf/ukraine-eu.pdf>
- Карась О., Герман Л. Планування діяльності та забезпечення ресурсами транснаціональних компаній / О. Карась, Л. Герман // Paradigm of Knowledge. – 2023. – № 4(58). – DOI: 10.26886/2520-7474.4(58)2023.1. – Режим доступу: <https://naukajournal.org/index.php/Paradigm/article/view/2601>
- Карась О. С. Еволюційний вплив штучного інтелекту на економіку: тенденції та ідеї / О. С. Карась // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. – 2024. – № 11.

- DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-11-10474>. – Режим доступу: <https://naukajournal.org/index.php/Paradigm/article/view/2601>
10. Карась О. С. Еволюційний вплив штучного інтелекту на економіку: тенденції та ідеї / О. С. Карась // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. – 2024. – № 11. – DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-11-10474>. – Режим доступу: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1185>
11. Карась О. С., Живко М. А. Вплив платформ електронної комерції на міжнародну торгівлю та споживчий ринок / О. С. Карась, М. А. Живко // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. – 2025. – № 5. – DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-5-10961>. – Режим доступу: <https://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1185>
12. Foster Nigel. Foster on EU Law. (8th edn). Oxford University Press, 2021.504 p.
13. Graig P., Burca G. EU Law: Text, Cases, and Materials. Oxford University Press, 2020.1304 p. Офіційні звіти та ан.
14. European Commission. (2021). Annual Activity Report 2020 - Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs. https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2020-internal-market-industry-entrepreneurship-and-smes_en_15
15. European Commission. (2020). Single Market Scoreboard 2020. https://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/docs/2020/07/performance-overview/performanceoverview_en.pdf
16. Ukrainian Center for European Policy. (2023). Ukraine's Integration into the EU Internal Market in Wartime: Challenges and Opportunities. https://ucep.org.ua/wpcontent/uploads/2023/08/zvit_internmarket_2023_eng.pdf
17. Євроінтеграційний портал України. URL: <http://eu-ua.org/novyny/>
18. Думки і погляди населення України щодо євроінтеграції: аналітичний звіт. грудень 2020 р. URL: https://association4u.in.ua/docs/EUK_Omnibus_Report_UKR.pdf
19. Статистичні дані Європейського комітету статистики. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>
20. European Commission, Directorate-General for Communication, Single market, Publications Office, 2020, URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2775/282406>.
21. EU Referendum – Results. BBC News. URL: https://www.bbc.com/news/politics/eu_referendum/results
22. U.S.-EU Trade and Economic Relations. Congressional Research Service Informing the legislative debate since 1914. December 21, 2021. URL: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF10931.pdf> Інші ресурси
23. Міністерство цифрової трансформації України. (2020). Ukraine's Integration into the EU Digital Single Market: Potential Economic Benefits. https://www.iepberlin.de/site/assets/files/4339/l_oleksiuk_2025_joining_the_eu_digital_single_market.pdf
24. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. (2023). Ukraine's Sectoral Integration in the EU Common Market. https://www.ier.com.ua/files/Projects/2023/Summary_5th%20edition_en.pdf
25. The Schuman Declaration. URL: http://europa.eu/about-eu/basicinformation/symbols/europe-day/schuman-declaration/index_en.htm
26. Kristin Archick. The European Union: Questions and Answers. Congressional Research Service. October 28, 2021. URL: <https://sgp.fas.org/crs/row/RS21372.pdf>
27. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Action plan on Integration and Inclusion 2021-2027. Brussels, 24.11.2020 COM (2020) 758 final. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-11/action_plan_on_integration_and_inclusion_2021-2027.pdf

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням

мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. В такому разі оцінювання студентів відбувається також в он-лайн формі на платформі Moodle.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни «Ринок ЄС» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять за теми 1-5	Модульна контрольна робота включає Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять за теми 6-9	Модульна контрольна робота включає Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань	Екзаменаційний білет складається з 10 тестів по 2 бали – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.

Поточне оцінювання передбачає усне опитування здобувача під час практичних занять не рідше як раз на два заняття.

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля. У випадку пропуску практичних занять передбачено відпрацювання, в іншому разі вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні

середнього арифметичного.

Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля дисципліни «Ринок ЄС».

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється

від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів; 2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Ринок ЄС». За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу;

студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Підсумкова оцінка за модуль визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань самостійної роботи.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом